

Tjänsteanteckning

Datum

2024-05-24

Diarienummer

TN-2023-1068

Nämndsuppdrag - Grönare torg i Malmö

I nämndinitiativ TN-2023-681 föreslogs fastighets- och gatukontoret att ges i uppdrag att under 2023 möblera Masttorget och Nobeltorget med temporär grönska i form av träd och andra planteringar och att, efter utvärdering med de boende och fastighetsägare, återkomma till tekniska nämnden med förslag på hur de utpekade torgen och andra hårdgjorda platser kan omvandlas permanent. Nämndinitiativet antogs på tekniska nämndens möte 2023-04-25, med önskemål om att den tillfälliga grönskan skulle finnas på plats sommaren 2023.

Målet med initiativet var att bidra till ökad rumslighet och mer levande torg jämfört med idag, samt att genom att öka mängden grönska gynna människors hälsa och välbefinnande, samt bidra till biologisk mångfald och stadens motståndskraft mot klimatförändringar.

Projektet bedöms bidra till uppfyllande av tekniska nämndens grunduppdrag i enlighet med paragraf § 6. *”Nämndens ansvar för utveckling av mark, utöver vad i övrigt anges i detta reglemente, omfattar utformning av det offentliga rummet för att skapa förutsättningar för stadens sociala hållbarhet, så att det offentliga rummet är tillgängligt för alla genom att det offentliga rummet fylls med mötesplatser, stadsliv och aktiviteter. Nämnden ska tillgodose en god stadsmiljö och en förstärkt Malmöidentitet.”*

Denna tjänsteskrivelse är en delrapportering av uppdraget. Slutrapport kommer att levereras hösten 2024.

Temporära planteringar

Fastighets- och gatukontoret levererade uppdraget som planerat i förhållande till de ekonomiska och tidsmässiga ramarna för uppdraget. Temporär grönska i form av träd, buskträd, buskar och perenner placerades i planteringsurnor och -kärll på Nobeltorget samt Masttorget under juni 2023.

På Nobeltorget placerades 15 trädurnor och 1 större planteringskärll, totalt innehållande 20 träd och buskträd. Utöver detta planterades på Nobeltorget 11 träd och buskträd permanent i befintliga planteringsytor. På Masttorget placerades 10 trädurnor och 5

större planteringskär, med totalt 45 träd, buskträd och buskar. Utöver detta planterades 3 träd permanent i befintliga planteringsytor. Totalt i projektet planterades 79 träd, buskar och buskträd. Utöver detta anlades totalt 180 kvm perennplanteringar som undervegetation i urnor och ramar.

Dialog med verksamheter och boende kring torgen

Under vintern/våren 2023–2024 genomförs en dialog med boende och verksamheter kring de torgen för att utvärdera resultatet av den tillfälliga grönskan.

Medborgardialogen visade att grönskan bidrog till förbättrad rumslighet, trivsammare torg, samt ett mer positivt helhetsintryck av torgen. Dialogen genomfördes genom en digital enkätundersökning där boende fick svara på frågor kring hur de upplevde torget innan och efter den tillfälliga gestaltningen, hur de använde torget och vad de önskade göra på torget i framtiden. Information om enkätundersökningen affischerades på torgen samt skickades ut som vykort till ca 2500 hushåll/torg under april månad 2024.

I början av maj kontaktades verksamheter som angränsar till Nobeltorget och Masttorget på plats för att informera om dialogen och uppmana att svara på enkäten. Enkät svar från verksamheterna har ännu inte inkommit, de presenterade åsikterna framfördes muntligen från personal på verksamheterna.

Boende kring Nobeltorget

Antal respondenter som svarade på enkäten för Nobeltorget var i mitten på maj ca 500 personer. På frågan - Hur har den tillfälliga grönskan ändrat ditt intryck av torget? svarade 82 % att de var positiva till förändringen. I fritextsvaren går att utläsa positiva kommentarer som ”Mycket finare och trevligare!”, ”Jättebra! Viktigt för bina också” och ”I rätt riktning. Staden behöver fler små lungor!”. 14% svarade varken eller. I fritextsvaren framhåller flera respondenter att det är för lite skillnad exempelvis, ”Lite förbättring, men mycket mer grönska hade behövts”. 4 % svarade negativt. I de negativa fritextsvaren tar respondenterna upp problem med råttor, känsla av otrygghet och att de inte räcker med tillfällig plantering för att torget ska kännas trevligt. 93 % svarade att de tyckte att torget ska bli ännu grönare än vad det är idag (med den tillfälliga grönskan).

Verksamheter kring Nobeltorget

Verksamheter som besöktes på Nobeltorget var: Nobel cyklar, Linnéa blommor, Bröd och vänner, Erikssons trafikskola, Mido Quality livs, Coop Nobeltorget, Istanbul frisör, Pizza house and grill samt Folk mat & möten. Bland verksamhetsägarna var åsikterna om den tillfälliga grönskan blandade, några tyckte att torget aldrig hade varit finare och att den tillfälliga grönskan hade gett torget ett lyft, medan andra menade att torgets trafikutsatta läge längs Amiralsgatan och Nobelvägen var det största problemet och därmed svårt att åtgärda.

Boende kring Masttorget

Antal respondenter som svarade på enkäten för Nobeltorget var i mitten på maj knappt 600 personer. På frågan - Hur har den tillfälliga grönskan ändrat ditt intryck av torget? svarade 96 % att de var positiva till förändringen. Positiva fritextsvar var exempelvis ”Mycket finare och grönare, gör stor skillnad!” och ”Mer levande miljö, inte så sterilt som förr”. 3 % svarade varken eller, de som har svarat i fritext skriver att de är ”för lite grönt” och ”inte tillräckligt mycket grönt”. 1 % svarade negativt. 86 % svarade att de tyckte att torget ska bli ännu grönare än vad det är idag (med den tillfälliga grönskan).

Verksamheter kring Masttorget

Verksamheter som besöktes på Masttorget var: Systembolaget, Curry Republik, Apoteket, Ica Maxi, Biblioteket Masten, Salad & sushi, Västra saxen, Tap Thim, Cakeriet, Subway och torghandlaren på torget. Samtliga verksamheter på Masttorget ligger i direkt anslutning till torget, till skillnad från Nobeltorget där endast Nobel cyklar ligger på torget. Verksamheterna på Masttorget var positiva till den tillfälliga grönskan. Någon berättade att det hade blivit trevligare att titta ut på torget från butikslokalen och att de hade sett fler människor sitta och njuta på torget. En av verksamhetsägarna med uteservering i söderläge var positiv till den tillfälliga grönskan men lite orolig att det ska bli för mycket skugga på uteserveringen i framtiden.

Barnperspektiv gällande båda torgen

Barnens perspektiv går sällan att fånga upp i breda enkätundersökningar. För att nå dem har en förskolegrupp på Sjöhästens förskola involverats i projektet. Förskolebarnen har besökt de båda torgen vid ett flertal tillfällen och analyserat platserna genom att svara på frågorna: ”Vad tycker vi om?”, ”Vad tycker vi inte om?” och ”Vad förstår vi inte?”. Arbetsgruppen ska även besöka torgen tillsammans med förskolegruppen under våren 2024. Barnens tankar och idéer blir sedan ett viktigt underlag i omgestaltungsprocessen.

Övriga grupper

I medborgarundersökningen framgår att gruppen ungdomar under 18 år och äldre över 75 år inte är representerade i hög grad i undersökningen. För att nå dessa grupper rekommenderas därför punktsatser på exempelvis skolor i närheten samt att informera och fråga förbipasserade på plats på torget. Detta föreslås göras innan en permanent omgestaltning ska genomföras.

Fortsatt arbete – permanent förslag, upplägg för torgstrategi

Permanent gestaltning

Utifrån feedback från enkäten pågår nu arbetet att ta fram förslag för permanent omgestaltning av torgen. De nya förslagen kommer även att ta fasta på befintlig karaktär på torgen samt de mål som är beskrivna i uppdraget, dvs. ökad rumslighet och mer levande torg jämfört med idag, ökad mängd grönska och krontäckning för att gynna människors hälsa och välbefinnande, ökad biologisk mångfald, öppen dagvattenhantering samt att öka stadens motståndskraft mot klimatförändringar. Förutsättningar på platsen, som ledningar i mark, mikroklimat samt logistik kommer också att tas hänsyn till i förslagen. Detta kommer att landa i en illustrationsplan med förklarande bilder och text.

Torgstrategi

I uppdraget ingår även att undersöka hur andra hårdgjorda platser i staden kan omvandlas permanent. En torgstrategi för staden kommer att tas fram med start hösten 2024. Torgstrategin ska kunna användas som ett strategiskt dokument i staden för att kartlägga behov på torgen, däribland ökad grönska och mer resiliens i form av bl.a. ökad biologisk mångfald och öppna dagvattensystem m.m. Förslaget upplägg för torgstrategin kommer att presenteras i slutrapporten.

Slutrapport

Uppdraget kommer att presenteras i sin helhet i en slutrapport under hösten 2024.